57 . Grădinari | Judeţ: Caraş-Severin | Punct: Sălişte | Anul: 1994

Anul: 1994
Cod RAN: 53005.01
Perioade: Antichitate
Epoci: Epoca romană târzie
Tipuri sit: locuire
Categorii sit: Domestic, Neatribuit
Autori: Ovidiu Bozu
Instituții: Muzeul Banatului Montan, Reşiţa

Raport

Comuna Grădinari se găseşte la 40 km SV de Reşiţa, pe drumul naţional 57, în zona de contact a Câmpiei Caraşului cu zona subalpină a Munţilor Aninei şi Dognecei. Cercetările au permis cartarea mai multor aşezări aparţinând secolelor III-IV. Printre acestea se numără şi aşezarea din punctul Sălişte, comuna Grădinari, de pe malul stâng al Caraşului. Săpăturile au permis cercetarea mai multor locuinţe (L1-L8) şi a unui atelier de olărit care cuprindea trei cuptoare. Locuinţele sunt semiadâncite, podeaua se găseşte la 55-65 cm de nivelul antic de călcare, forma este dreptunghiulară sau pătrată, cu dimensiunile de 2,60 x 2,80 m şi 7 x 4,25 m, conţin vetre şi gropi menajere. Cuptoarele au un perete median şi o singură gură de foc. Corpul este uşor tronconic, iar platformele de aşezare a vaselor (grătarul) sunt aproape circulare. Excepţie face cuptorul nr. 2, care are forma unei potcoave. Au fost descoperite şi golite două gropi, una dintre ele fiind comună celor trei cuptoare. În spatele cuptoarelor 1 şi 2 s-au cercetat două gropi utilizate pentru depozitarea resturilor ceramice.

Deocamdată putem afirma că este vorba de o aşezare daco-romană întinsă, cu toate că începutul şi sfârşitul locuirii nu poate fi stabilit cu certitudine. Puţinele elemente de datare: două monede de bronz datând de la Gordianus III şi Claudius II, fibula cu arc bifurcat şi capul în formă de "T", ca şi materialul ceramic, permit încadrarea aşezării în prima jumătate a secollui III. Ea îşi continuă existenţa după retragerea administraţiei romane, până la finele acestui secol. Este posibil ca aşezarea să fi fost locuită şi în prima jumătate a secolului IV, aşa cum ar dovedi-o descoperirea a două monede de bronz (follis) emise de Constantinus II.

Principala ocupaţie a locuitorilor a fost, bineânţeles, agricultura, creşterea animalelor, meşteşugurile casnice - olăritul, prelucrarea lemnului, ţesutul şi, poate nu în ultimul rând, prelucrarea fierului. Faptul este dovedit şi prin descoperirea de zgură şi urme de cuptoare în şapte localităţi. Aşezarea de la Grădinari se găseşte în imediata apropiere a drumului roman Lederata-Tibiscum-Sarmizegetusa şi la doar 3 km de castrul şi aşezarea romană de la Vărădia (Arcidava).

Cu toate că cercetările sistematice în aşezările datate în secolele III-IV sunt abia în faza de început, în literatura de specialitate se menţionează deja 130 de aşezări care se găsesc în arealul cuprins între Dunăre, Mureş şi Tisa, cunoscut din secolul XVIII sub numele de Banat. Specialiştii sunt de acord că această regiune se afla în secolele III-IV sub stăpânirea Imperiului Roman. Tinutul, în care se găseau două linii succesive de castre şi drumuri strategice, cuprindea numeroase aşezări rurale care au continuat să fie locuite şi după părăsirea Daciei de către administraţia romană şi care a jucat rolul unei "zone tampon" între barbari şi imperiu.

Populaţia locală, puternic romanizată şi atestată arheologic şi după anul 275, şi-a continuat existenţa neântrerupt şi după acest eveniment. Principala ocupaţie continuă să fie agricultura, la care se adaugă creşterea animalelor, exploatarea şi prelucrarea fierului, dovadă în acest sens fiind numeroasele descoperiri de monede izolate şi în tezaur, datate în secolul IV, în care se regăsesc şi monede imperiale de secol I-II.

Generat la: 06.08.2025 13:43

Majoritatea acestor locuiri se găsesc în jurul fostelor aşezări şi castre romane, ca şi în apropierea centrelor de exploatare şi prelucrare a fierului.

Putem afirma că drumurile romane au fost utilizate şi în a doua jumătate a secolului III, chiar şi până la jumătatea secolului IV, jucând un rol important în viaţa economică a aşezărilor rurale.

Credem, de asemenea, că până la jumătatea secolului IV toate aşezările din SV României au cunoscut o dezvoltare înfloritoare legată de stabilitatea politică, stabilitate ce începe să se altereze în jurul anilor 364-368.

Informații suplimentare online

Raportul 149 din cronica.cimec.ro
Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro
